

пископъ, той въ Котелъ и въ други мяста учи дѣцата на Българска книга, когато всичките други училища били гръцки, и отъ неговите ученици мнозина български патриоти се появиха.

Но дѣятельността на тия родолюбци едва полека-лека хващала място. Заради това важните събития, които се случиха на полуостровът при края на минулото и въ началото на сегашното столѣтие, намѣриха България съвсемъ неприготвена. Отъ 1768 год. Русите и Турците воюваха помежду си около устието на Дунава, а въ 1774 год. генералъ Каменский пристигна даже до Шуменъ, гдѣто и обсади великий везиръ. Прѣзъ годините 1788—1792 такъ имаше война между Русите и Турците, но тосъщъ само въ Влашко.

Подиръ свършването на тая война, въ времето на Султанъ Селима III (1789—1807), който най-напрѣдъ начна да ввежда реформи въ Турция, по сичката държава настана таквосъ растроjство що чудно е даже какъ можа Османското царство да претърпи таквасъ опасна криза.

На всѣкаждѣ въ областите възстанаха независимите паши, въ Шкодра Махмудъ Бушатлъ, въ Албания, Епиръ и Тесалия Али Паша, въ Видинъ Пазвантоглу, въ Палестина Джезаръ Паша, въ Дамаскъ Абдуллахъ паша, въ Египетъ Мехмедъ Али, а въ Мала Азия различни дере-беове. България стана театъръ на кървави войни между Видинския Пазвантоглу и войските на високата порта. Освѣнъ то-ва цѣлий полуостровъ а именно българските земи се напълниха отъ организовани полчища разбойници Кържелии, най-много Турци и Арнаuti, които на-